

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
підготовки бакалавра
спеціальності **013 Початкова освіта**
освітньо-професійної програми **Початкова освіта**

Луцьк–2023

Силабус практики «НАВЧАЛЬНА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА» підготовки *бакалавра*, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *013 Початкова освіта*, за освітньо-професійною програмою *Початкова освіта*

Розробники:

В. В. Вітюк, професор кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук

І. О. Кашуб'як, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Навчальна
Кількість годин/кредитів: 90/3		Рік навчання – 2
		Семестр – 4
		Консультації – 6 год Самостійна робота – 84 год
Мова навчання: українська		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові **Вітюк Валентина Володимирівна**
Науковий ступінь доктор педагогічних наук
Вчене звання доцент
Посада професор кафедри теорії і методики початкової освіти
Контактний телефон +380666107221
Електронна пошта vityuk.valentyna@vnu.edu.ua
vityuk-valentyna@ukr.net
Дні занять [відповідно до розкладу](#)

Прізвище, ім'я та по батькові **Кашуб'як Ірина Олександрівна**
Науковий ступінь кандидат педагогічних наук
Вчене звання немає
Посада доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
Контактний телефон +380502023486
Електронна пошта Kashubiak.Iryna@vnu.edu.ua
Дні занять [відповідно до розкладу](#)

III. Опис практики

1. Анотація

ОК «Навчальна психолого-педагогічна практика» є важливим складником професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів, що поєднує теоретичну підготовку з практичною педагогічною діяльністю, та передбачає формування інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей здобувача вищої педагогічної освіти.

Відповідно до навчального плану навчальна психолого-педагогічна практика запланована на II курсі, в 4 семестрі, та проходить у 2–4 класах закладів загальної середньої освіти без відриву від занять. Предметом навчальної психолого-педагогічної практики є процес підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в 2–4 класах Нової української школи, педагогічні спостереження за роботою вчителя-класовода, формування початкових професійних умінь організації освітнього процесу та дозвіллевої діяльності в здобувачів вищої педагогічної освіти. Методологічною основою освітнього компонента є Державний стандарт початкової освіти (2018 р.), Концепція Нової української школи (2018 р.), Закон України «Про освіту» (2017 р.), Закон України «Про вищу освіту» (2017 р.), Професійний стандарт за професією «Вчитель початкових

класів закладу загальної середньої освіти» (2020 р.), Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (2023 р.).

2. Пререквізити

Попередні освітні компоненти, на яких базується проходження навчальної психолого-педагогічної практики, – «Вступ до педагогічної професії», «Загальна педагогіка та історія педагогічної думки», «Теорія і методика виховання у початковій школі», «Діяльнісний підхід у початковій школі», «Психологія загальна», «Психологія педагогічна та дитяча», «Анатомія та фізіологія дітей з основами гігієни», «Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Математика», «Основи природознавства», «Інформаційно-комунікаційні технології в початковій освіті», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта», «Методика навчання природничої освітньої галузі», «Фізичне виховання з методикою фізкультурної освітньої галузі», «Навчальна природничо-краєзнавча практика», «Пропедевтична практика».

Постреквізити

Освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння, навички, компетентності, що здобуваються після проходження навчальної психолого-педагогічної практики, – «Інклюзивна освіта», «Порівняльна педагогіка», «Основи педмайстерності та творчості вчителя», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: іншомовна освіта», «Методика навчання математичної освітньої галузі», «Трудове навчання з методикою навчання технологічної освітньої галузі», «Методика навчання інформатичної освітньої галузі», «Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі», «Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі», «Мистецтво з методикою навчання мистецької освітньої галузі», «Сучасний урок інтегрованого навчання в початковій школі», для вивчення вибірових освітніх компонентів («Організація дозвіллевої діяльності молодших школярів у Новій українській школі», «Методика навчання каліграфії», «Сучасні підходи в освітньому процесі Нової української школи», «Педагогіка партнерства в Новій українській школі», «Організація освітнього процесу в групах подовженого дня», «Практикум з методики навчання розв'язування математичних задач», «Організація проектно-дослідницької діяльності еколого-природничого спрямування в початковій школі», «Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми у початковій школі», «Контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти Нової української школи»), для написання курсових робіт з педагогіки/психології, фахових методик початкової освіти.

Компетентності, котрі здобувач освіти отримує під час проходження навчальної психолого-педагогічної практики, є цінними для проходження літньої (педагогічної) практики в закладах шкільної та позашкільної освіти та інших видів педагогічних практик.

3. Мета і завдання навчальної психолого-педагогічної практики

Мета навчальної психолого-педагогічної практики – формування у здобувачів вищої освіти позитивної мотивації до майбутньої професії, розвиток професійних якостей, soft-skills, лідерських якостей, удосконалення практично значущих умінь і навичок у роботі вчителя початкових класів Нової української школи.

Завдання навчальної психолого-педагогічної практики:

– ознайомлення з нормативно-правовою документацією початкової освіти (Типовими освітніми програмами для 1–2, 3–4 класів закладів загальної середньої освіти, рекомендаціями про організацію роботи закладів початкової освіти в умовах карантину, воєнного стану, особливостями ведення шкільної документації, планування навчально-методичної роботи вчителя початкових класів, організації виховного процесу);

– поглиблення знань, здобутих у процесі теоретичного навчання, інтеграція знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, досвіду, які визначають здатність

майбутніх учителів початкових класів до розв'язування складних спеціалізованих завдань у педагогічній діяльності;

– ознайомлення з особливостями планування навчально-методичної роботи учителя початкових класів, ведення шкільної документації;

– ознайомлення з індивідуальними віковими особливостями здобувачів початкової освіти / молодших школярів з особливими освітніми потребами та загальним розвитком колективу класу;

– удосконалення вміння здійснювати психолого-педагогічні дослідження особистості дитини молодшого шкільного віку та класного колективу, враховуючи вікові та індивідуальні особливості молодших школярів;

– розвиток у здобувачів вищої освіти вміння спостерігати, ґрунтовно аналізувати, узагальнювати, а також використовувати педагогічний досвід учителів початкових класів бази практики (проведення уроків, позакласної роботи, ігрової діяльності, режимних моментів);

– формування умінь застосовувати сучасні технології навчання, організовувати різні види діяльності з молодшими школярами, набуття досвіду власної творчої діяльності, безперервного педагогічного пошуку;

– розвиток стійкого інтересу до професії вчителя початкових класів, вміння аналізувати, узагальнювати і креативно втілювати досвід учителів початкових класів, розвиток потреби в педагогічній самоосвіті, прагнення до професійного самовдосконалення, сприяння особистісному розвитку здобувачів освіти за індивідуальною освітньою траєкторією.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p style="text-align: center;"><i>Загальні компетентності, визначені ЗВО</i></p> <p>ЗК-10. Здатність безпечно та ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в майбутній професійній діяльності, зокрема в умовах дистанційного навчання, в особистісному розвитку та життєвих ситуаціях.</p>

<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p> <p>СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p> <p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.</p> <p>СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p> <p style="text-align: center;"><i>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО</i></p> <p>СК-13. Здатність забезпечувати освітній процес, використовуючи педагогічний досвід учителів початкових класів Волинської області, та запроваджуючи інноваційні підходи та технології навчання освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК-14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя.</p>
---	---

Програмні результати навчання	
ПРН-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу,

	представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПРН-02	Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПРН-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПРН-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПРН-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПРН-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
<i>Програмні результати, визначені ЗВО</i>	
ПРН-17	Здійснювати проектування цілісного освітнього процесу в початковій школі, створювати сприятливі умови для виховання базових духовних цінностей, соціально-значущих якостей особистості, розвитку soft skills в усіх учасників освітнього процесу, застосовуючи традиційні та інноваційні підходи до навчання, сучасний педагогічний досвід, освітні практики відповідно до Концепції НУШ та викликів сьогодення.
ПРН-18	Укладати особистісну траєкторію безперервного професійного розвитку майбутнього вчителя початкових класів та впроваджувати її для успішної самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного зростання як педагога Нової української школи.

Soft skills:

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні і розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

IV. Етапи навчальної психолого-педагогічної практики

Етапи	Зміст, основні завдання	Тривалість
Підготовчий	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проходження медичного огляду та отримання допуску до роботи в ЗЗСО 2. Затвердження керівників навчальної психолого-педагогічної практики від кафедри теорії і методики початкової освіти та закладу загальної середньої освіти. 3. Проведення настановчої конференції: <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з силабусом навчальної психолого-педагогічної практики, з обов'язками, правами здобувача освіти-практиканта, базами проходження практики; – усвідомлення мети та завдань практики, інтегральної, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, які мають бути сформовані після завершення практики. 4. Проведення цільового інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі вищої освіти з підписом про ознайомлення в журналі. 5. Вибір здобувачами вищої освіти бази практики. На період практики керівник призначає старосту бази практики кожної підгрупи здобувачів освіти. 	І день

	<p>6. Складання і затвердження плану роботи здобувача освіти-практиканта.</p> <p>У період навчальної психолого-педагогічної практики здобувач вищої освіти організовує свою роботу таким чином:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відвідує заклад загальної середньої освіти у день, передбачений графіком практики, виконує всі види робіт, передбачені у завданнях практики; – виконує індивідуальний план роботи відповідно до силабусу навчальної психолого-педагогічної практики; – веде щоденник педагогічних спостережень, де фіксує результати спостереження ранкових зустрічей, уроків, виховних заходів та аналізує виконану роботу; – виконує розпорядження адміністрації закладу освіти, вчителя-класовода, керівника практики. 	
<p>Ознайомлювальний</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зустріч із адміністрацією закладу загальної середньої освіти та керівником практики на базі практики. 2. Ознайомлення з системою освітньої роботи закладу загальної середньої освіти: його історією, традиціями, структурою, графіком роботи; кабінетами початкових класів, їдальнею, бібліотекою, актовою та спортивною залами, музеями, укриттями тощо; системою освітньої, позакласної та позашкільної роботи закладу. 3. Ознайомлення з документами, які регулюють гранично допустиме навчальне навантаження на дитину в початковій школі, вимогами до тривалості уроків, вимогами до розкладу уроків, переліком засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи, рекомендованого МОН України. 4. Ознайомлення з графіком роботи ЗЗСО, планом роботи вчителя на період практики, календарним та перспективним планами роботи, планом виховної роботи вчителя. 5. Ознайомлення з освітнім середовищем школи, приміщенням класу, його естетичним оформленням, наявністю зон для навчання і відпочинку. 6. Ознайомлення з порядком ведення шкільної документації (оформлення та ведення класного журналу, особових справ, щоденників, свідоцтв досягнень учнів, робочих зошитів та зошитів або аркушів діагностувальних робіт (2–4 класи) тощо). 7. Опрацювання змісту Типової освітньої програми, за якою працює заклад освіти, підручників, робочих зошитів. 8. Ознайомлення з портфоліо учня/учениці. 9. Знайомство та встановлення контакту з дітьми класу. 10. Вибір дитини для психолого-педагогічного спостереження за її розвитком, методів дослідження її особистісних характеристик. 11. Ознайомлення з системою громадських доручень молодших школярів, методикою їх періодичної зміни. 12. Складання індивідуального плану проходження навчальної психолого-педагогічної практики. 	<p>I-II дні</p>

<p>Основний</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відвідування ранкових зустрічей, уроків, виховних заходів, спостереження за організацією освітнього процесу: <ul style="list-style-type: none"> – за проведенням уроків; – за прийомами, які використовує вчитель на уроках для активізації пізнавальної діяльності учнів з особливими освітніми потребами; – за проведенням позакласної роботи; – за залученням молодших школярів з особливими освітніми потребами до позакласної роботи; – за проведенням виховної роботи; – за організацією ігрової діяльності з молодшими школярами; – за активністю молодших школярів з особливими освітніми потребами в ході ігрової діяльності; – за проведенням дозвілля на перервах; – за станом міжособистісної взаємодії молодших школярів з особливими освітніми потребами з однолітками на перервах; – за ставленням та сприйняттям шкільним колективом дитини з особливими освітніми потребами; – за проведенням режимних моментів: ранкових зустрічей, фізкультхвилинок, зорових і пальчикових гімнастик на уроках; – за здатністю школярів з особливими освітніми потребами дотримуватись режимних моментів у школі. 2. Аналіз шкільного сайту. 3. Спостереження за поведінкою окремих здобувачів початкової освіти та класу в цілому. 4. Збір інформації про молодшого школяра / молодшого школяра з особливими освітніми потребами (біографія, сімейні обставини, особливості перебування у класному колективі, позашкільні інтереси, особливості спілкування) шляхом вивчення документації, співбесіди з ним, спостереження за його поведінкою під час проведення занять, на перерві тощо. 5. Укладання психолого-педагогічної характеристики на здобувача початкової освіти. 6. Ознайомлення та заповнення 1 форми спостереження за розвитком дитини віком від 7 до 10 років в таких сферах: соціально-емоційний розвиток; розвиток мови та мовлення; когнітивний розвиток; розвиток творчих здібностей; фізичний розвиток. 7. Збір і аналіз інформації про досліджуваний клас шляхом спостережень за особливостями групової динаміки, написання психолого-педагогічної характеристики класу. 8. Ведення щоденника педагогічних спостережень. 9. Виготовлення наочно-дидактичного матеріалу, необхідного для проведення освітньої роботи з молодшими школярами. 10. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів, перевірки робочих зошитів та діагностувальних робіт. 	<p>III–X дні</p>
------------------------	--	------------------

	<p>11. Проведення здобувачами вищої освіти різних режимних моментів: 1–2 ранкові зустрічі, 5–7 фізкультхвилин.</p> <p>12. Проведення 1–2 фрагментів уроків «Я досліджую світ», 1–2 фрагментів уроків фізкультури, 1–2 фрагментів уроків української мови, читання, 1 виховного заходу, 1–2 індивідуальних бесід зі здобувачами початкової освіти, написання самоаналізу уроків.</p> <p>13. Написання інструкцій ігор та їх проведення.</p> <p>14. Проведення прогулянок, екскурсій з учнями.</p> <p>15. Складання маршруту особистісного зростання в процесі проходження навчальної психолого-педагогічної практики та карти особистісного зростання здобувача вищої освіти.</p> <p>16. Самоаналіз результатів навчальної психолого-педагогічної практики здобувачем вищої освіти.</p> <p>17. Звіт про проходження навчальної психолого-педагогічної практики на виробничій нараді в школі, оцінка роботи кожного практиканта вчителем та адміністрацією школи, затвердження характеристик здобувачів освіти-практикантів (характеристика діяльності практиканта складена і підписана учителем-методистом, засвідчена керівником школи).</p>	
<p>Підсумковий</p>	<p>1. Оформлення документації та звіту про проходження навчальної психолого-педагогічної практики.</p> <p>2. Оцінювання викладачем-методистом результатів проходження навчальної психолого-педагогічної практики: вміння застосовувати психолого-педагогічні знання, набуті під час навчання у закладі вищої освіти, організаційно-методичні вміння здобувачів вищої освіти, фахові компетентності тощо.</p> <p>3. Участь здобувача вищої освіти в підсумковій конференції: презентація та захист портфоліо професійних досягнень здобувача вищої освіти під час навчальної психолого-педагогічної практики.</p> <p>4. Оцінювання результатів проходження навчальної психолого-педагогічної практики керівником практики від факультету педагогічної освіти та соціальної роботи.</p>	<p>ХІ день</p>

V. Види (форми) індивідуальних завдань

Підготувати та презентувати на підсумковій конференції портфоліо професійних досягнень здобувача вищої освіти під час навчальної психолого-педагогічної практики.

Зміст портфоліо

1. Індивідуальний щоденник практики здобувача вищої освіти (записи всіх запланованих видів робіт та помітки про їх виконання, звіт про проходження практики, відгук з оцінкою керівника від бази практики).

2. Інформація про базу практики

– інформація про заклад освіти (найменування, його історія, традиції, паспорт педагогічного колективу, особливості організації освітнього процесу в початкових класах);

– інформація про клас (список учнів класу, схема розташування робочих столів учнів у класі, розклад дзвінків, розклад уроків, дані про вчителя-класовода).

3. Щоденник педагогічних спостережень уроків, проведених учителем.

4. Конспекти проведених ранкових зустрічей.

5. Конспекти залікових уроків із навчальних предметів чи інтегрованих курсів. Самоаналіз цих уроків.
6. Сценарій проведеного виховного заходу, його самоаналіз.
7. Дидактичні матеріали з наочними посібниками, мультимедійні презентації тощо.
8. Психолого-педагогічна характеристика класу.
9. Психолого-педагогічна характеристика здобувача початкової освіти / заповнена форма спостереження за розвитком дитини.
10. Індивідуальні бесіди зі здобувачами початкової освіти.
11. Звіт-презентація здобувача вищої освіти про результати проходження навчальної психолого-педагогічної практики, що включає фотозвіт, відеофрагменти уроків, ранкових зустрічей та виховних заходів.

VI. Оцінювання результатів практики

Політика оцінювання. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Навчальна психолого-педагогічна практика» здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Оцінювання захисту результатів навчальної психолого-педагогічної практики

Зміст роботи, що оцінюється	К-сть балів
1. Теоретична підготовка: знання з фахових освітніх компонентів, володіння матеріалом під час проведення уроків, виховних заходів, режимних моментів тощо.	10
2. Психолого-педагогічна майстерність: педагогічний такт, комунікабельність, емпатійність, неконфліктність тощо.	5
3. Особистісні характеристики: дисциплінованість під час проходження практики, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість, інноваційність тощо	5
4. Оцінювання процесу проходження практики:	45
– опис спостережень уроків (3–4 уроки в день, загалом 45–50), опис ранкових зустрічей (5), їх аналіз;	15
– проведення 1–2 фрагментів уроків «Я досліджую світ», 1–2 фрагментів уроків фізкультури, 1–2 фрагментів уроків української мови, читання;	15
– проведення 1 виховного заходу;	5
– проведення 1–2 ранкових зустрічей;	5
– проведення 5–7 фізкультхвилинок;	5
– проведення дозвіллевої діяльності з учнями;	
– проведення роботи з батьками (педагогіка партнерства).	
5. Оцінювання звітної документації:	13
– плани-конспекти уроків здобувача освіти-практиканта;	2
– план-конспект виховного заходу, індивідуального заняття зі здобувачем освіти: навчального, розвивального, корекційного, контрольньо-діагностувального, комбінованого;	2
– плани-конспекти проведених ранкових зустрічей;	2
– чек-листи фізкультхвилинок, культурно-дозвіллевих заходів із молодшими школярами;	2
– психолого-педагогічна характеристика класу, здобувача початкової освіти, форма спостереження за розвитком дитини.	5
6. Оцінювання додаткової документації:	2
– загальне оформлення щоденника практики;	1
– якість виконання навчально-дидактичного матеріалу, доцільність та результативність його застосування в освітньому процесі НУШ.	1
7. Захист практики	20
Сума балів	100

Рекомендації щодо організації практики в дистанційних умовах

На період карантину, воєнного стану відповідно до чинних документів про організацію освітнього процесу в ЗЗСО педагогічна практика проходить у змішаному форматі. Якщо учні початкових класів навчаються дистанційно, то здобувачі вищої освіти проходять практику також дистанційно – спостерігають і проводять уроки на тій платформі, на якій працює ЗЗСО. Якщо учні працюють очно, то і практика відбувається наживо у школі. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти опрацьовують сайти закладів загальної середньої освіти Волинської, Рівненської та Львівської областей, ресурси Всеукраїнської школи онлайн ([2 клас](#), [3 клас](#), [4 клас](#)) та відеоуроки на YouTube-каналах вчителів початкових класів ЗЗСО України.

Політика щодо відвідування практики

Відвідування навчальної психолого-педагогічної практики дає можливість отримати задекларовані загальні та спеціальні (фахові) компетентності, вчасно та якісно виконати завдання. Відвідування навчальної психолого-педагогічної практики є обов'язковою вимогою. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, міжнародне стажування та ін.), він/вона може відпрацювати пропущені дні практики додатково за погодженням з учителем-класоводом і керівником практики від кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань навчальної психолого-педагогічної практики;
- посилання на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної навчально-методичної діяльності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедайннів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової оцінки не дозволяється. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

VII. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Під час конференції відбувається захист результатів навчальної психолого-педагогічної практики, презентованих у портфоліо професійних досягнень здобувача освіти-практиканта. У портфоліо передбачено опис особистісного зростання майбутнього вчителя початкових класів і набуття ним інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, soft-skills, лідерських якостей, розвиток умінь синтезувати отриманні знання, уміння, навички способи мислення, цінності, досвід і застосовувати їх під час розв'язання практичних, професійно орієнтованих завдань у роботі вчителя початкових класів Нової української школи.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Електронні версії підручників для 1–4 класів. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
2. Кірик М., Данилова Л. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2019. 136 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-organizatsiya-dyalnost-uchnv-pochatkovikh-klasv-zagalno-seredno-osvti-avt-krik-m-yu-danilova-l-/>
3. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. Нова українська школа: poradnik dlya vchitelya / za zag. red N. M. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-poradnik-dlya-vchitelya-avt-shiyan-r-b-sofy-n-3-onoprko-o-v-nayda-yu-m-pristnska-m-s-bolshakova--o-za-zagalnoyu-redaktsiyu-n-m-bbk-doktora-ped-nauk-profesora-dynogo-chlena-napn-ukrani/>
5. [Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#). Протокол № 9 Вченої ради ВНУ імені Лесі Українки від 30 серпня 2023 року.
6. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
7. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 13.07.2021 р. № 813. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-uchniv-1-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
8. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
9. Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи : Наказ МОН України від 07.02.2020 р. № 143. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-20#Text>
10. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.

URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>

11. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Shyyan.pdf>
12. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>
13. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Shyyan.pdf>

Додаткова література

14. Активності для учнів та учениць у бомбосховищах : poradnik dla vchiteliv. Київ, 2022. 24 с.
15. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник / упоряд. О. Рома. Київ : The LEGO Foundation, 2018. 44 с.
16. Гущина Н. І., Орлова Т. Г., Кондратова Л. Г. Нова українська школа: організація позаурочної діяльності в початковій школі на засадах партнерської взаємодії учасників освітнього процесу : 160 с. URL : https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-organzatsiya-pozaurочно-dyalnost-v-pochatkovy-shkol-na-zasadakh-partnersko-vzamod-uchasnikv-osvtnogo-protsesu-avt-gushchina-n-orlova-t-g-kondratova-l-g_1/
17. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» № 2541-VIII від 06.09.2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2541-19#Text>
18. Копосов П. Г. Нова українська школа: дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Фабула», 2021. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-didaktichn-osoblivost-organzats-navchalno-grovo-dyalnost-uchnv-1-2-klasv-avt-koposov-p-g/>
19. Костенко Т. М., Довгопола К. С. Нова українська школа : формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 176 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-formuvannya-u-molodshikh-shkolyarv-navichok-konstruktivnogo-splkuvannya-avt-kostenko-t-m-dovgopola-k-s/>
20. Котик Т. М. Нова українська школа : теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи : навчально-методичний посібник для вчителів початкової школи. Тернопіль : Астон, 2020. 192 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/5-navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-teorya--praktika-formuvannya-emotsynogo-ntelektu-v-uchnv-pochatkovo-shkoli/>
21. Малініна Л. Нова українська школа : психолого-педагогічна підтримка молодших школярів із труднощами в навчанні : навч.-метод. посіб. Київ : Грамота, 2021. 64 с.

- URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-psikhologo-pedagogchna-pdtrimka-molodshikh-shkolyarv-z-trudnoshchami-v-navchann-avt-malnna-l-v/>
22. Онопрієнко О. В. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 208 с. URL : https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-nnovatsyna-sistema-otsnyuvannya-rezultatv-navchannya-uchnv-pochatkovo-shkoli-avt-onoprko-o-v_1/
  23. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-kritichnogo-mislennya-v-uchnv-pochatkovo-shkoli/>
  24. Путівник з найкращих практик чутливості до багатоманіття в «Мирній школі». Київ : ГО «Інститу миру і порозуміння», 2022. 54 с.
  25. Ротфорт Д. В., Гезей О. М. Нова українська школа: теорія і практика формуального оцінювання у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л. Д. Покроєвої. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 144 с.
  26. Трипольська О. О., Блізнякова О. А., Вовк О. В. та ін. Нова українська школа: організація дистанційного і змішаного навчання у початковій школі : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 208 с. URL : https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-organzatsya-distantsynogo--zmshanogo-navchannya-u-pochatkovy-shkol-avt-tripolska-o-o-blznyakova-o-a-vovk-o-v-rmolenko-s-v-lebd-o-g-obukhovska-o--ovcharenko--m_1/
  27. Цимбалару А. Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-osvtny-prostr-uchnya-pochatkovo-shkoli/>
  28. Шість цеглинок : методичний посібник / упоряд. О.Рома. Київ : The LEGO Foundation, 2018. 36 с.
  29. Шість цеглинок в освітньому просторі школи : методичний посібник / упоряд. О.Рома. Київ : The LEGO Foundation,, 2018. 32 с.
  30. Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році : Лист МОН України від 24 серпня 2023 р. № 1/12702-23. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-vihovnogo-procesu-v-zakladah-osviti-u-20232024-navchalnomu-roci>